

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2023/24

Destinace (země, město): Polsko, Krakov

Jméno, příjmení: Lenka Vávrová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Uniwersytet Jagielloński, Wydział Filologiczny, Instytut Filologii Słowiańskiej

Češtinu lze na Jagellonské univerzitě v Krakově studovat v rámci oboru Slovanská filologie jak v bakalářském, tak v magisterském programu. Studenti si mohou vybrat jazykové zaměření z celkem pěti slovanských jazyků: čeština, slovenština, chorvatština, srbština, bulharština. Čeština a chorvatština jsou přitom tradičně nejoblíbenější. K prvnímu slovanskému jazyku ve 2. ročníku přibývá druhý slovanský jazyk, zde studenti volí mezi slovinštinou a makedonštinou. Magisterské studium je pak koncipované jako studium se zaměřením na překlad.

Do 1. ročníku bohemistiky se obvykle hlásí relativně velký počet studentů, kteří jsou na praktickou výuku jazyka rozděleni do dvou paralelních skupin. V tomto akademickém roce jich do 1. ročníku reálně nastoupilo 34. Obvykle se vysoký počet během prvního semestru, nejpozději však do konce druhého semestru, podstatně sníží, ovšem k tomu letos nedošlo. Do 2. ročníku tak v příštím roce nastoupí 27 studentů. Ve 2. ročníku už se rozdělení do dvou skupin neprovádí, což v tomto případě není zcela komfortní situace. Proč a jestli nastane po prvním semestru velký odliv studentů podle všeho není možné dopředu předpovědět.

V tabulce je uveden počet studentů se zaměřením na bohemistiku v jednotlivých ročnících na konci letního semestru 2024:

Ročník	Počet studentů
Bakalářské studium:	
1. ročník	27
2. ročník	13
3. ročník	13
Magisterské studium:	
1. ročník	6
2. ročník	5
Doktorandské studium*	1
Celkem	65

* Studentka píše srovnávací analýzu, nezabývá se tedy výhradně češtinou.

Úvazek lektorů zaměstnaných na Jagellonské univerzitě v rámci bilaterálních smluv je 540 hodin za akademický rok, což odpovídá 18 hodinám (18 x 45 min) týdně. Ne vždy jsou však tyto hodiny rozloženy rovnoměrně do zimního a letního semestru. Lektorka měla v akademickém roce 2023/24 v zimním semestru 22 hodin, v letním potom 14.

Lektorka v aktuálním akademickém roce vyučovala v 1., 2. a 4. ročníku, a to pouze v rámci předmětu *Praktyczna nauka języka czeskiego*. Jedná se o praktická jazyková cvičení, v jejichž rámci se nacvičují klasické cílové kompetence (poslech, čtení, mluvení a psaní). V 1. ročníku se klade také velký důraz na fonetiku a cvičí se psaní podle diktátu. Diktát je součástí zkoušky z tohoto předmětu v 1. i 2. ročníku. Ve 3. ročníku je specifickou dovedností, kterou je třeba nacvičovat, písemné shrnutí mluveného textu. Ve 4. ročníku spočívá ústní zkouška v rozhovoru o povinné četbě (na seznamu jsou jak beletristické, tak populárně-naučné a odborné texty) a je tedy nutné tato témata zahrnout do semestrálního plánu. Jazyková úroveň, které by studenti měli dosáhnout v jednotlivých ročnících, je daná sylaby.

Jazyková úroveň pro dané ročníky je uvedena v tabulce:

	Ročník	Úroveň podle SEER
Bakalářské studium	1. ročník	A2
	2. ročník	B2
	3. ročník	C1
Magisterské studium	1. ročník	C1+
	2. ročník	C2

Tematický plán jednotlivých ročníků je rovněž uveden v sylabech. Gramatická náplň se řídí požadavky daných jazykových úrovní, ve vyšších ročnících také individuálními a aktuálními potřebami jednotlivých skupin.

Sylaby obsahují i učebnice, podle kterých by výuka měla probíhat. V praxi ale spíše dochází ke kombinaci různých materiálů – učebnic, autentických materiálů psaných i mluvených a videí. Lektorka nejčastěji využívala učebnice *Čeština pro cizince A1–B2* (Boccou Kestřánková a kol.), *Czech it up A1–C1* (různí autoři), dále učebnici *Čeština pro život* (Nekovářová).

Krakovská bohemistika je poměrně bohatá na personál – bohemistů (včetně lektorky) zde pracuje celkem deset. Na praktické jazykové výuce se podílelo celkem šest vyučujících a nejde tedy o doménu zahraničního lektora.

V prosinci lektorka se studenty 1. ročníku připravila mikulášskou nadílku. Studenti v kostýmech navštívili ve vyučování nejen starší bohemisty, ale také kroatisty, germanisty, pracovnice slavistické knihovny, sekretariátu a pracovníky univerzitní budovy – rozdávali jim české sladkosti, ovoce a vlastnoručně upečené koláče a seznamovali je s českou tradicí. Všichni lektoři v předvánočním čase vyráběli se studenty originální ozdoby na slavistický vánoční stromek, který byl umístěn ve vstupním prostoru univerzitní budovy. Společně se slovenskou lektorkou byla česká lektorka, stejně jako minulý rok, pověřena přípravou vánočního punče na slavistický vánoční večírek.

Den otevřených dveří se letos konal v jiné podobě a jiné budově než loni. Ukázkové hodiny lektorů odpadly. Aktivně se však zúčastnili prakticky všichni pracovníci bohemistiky. I tento rok byla zorganizována návštěva jednoho z krakovských lyceí, kde probíhala propagace oboru Slovanská filologie a prezentovaly se jednotlivé jazyky. Lektorka pro tuto příležitost připravila ukázkovou hodinu a odpovídala na dotazy zájemců.

K významným akcím krakovské bohemistiky zcela jistě patřila listopadová mezinárodní konference s názvem *Hašek. Švejk. Švejkoviny*, kterou zorganizovaly kolegyně bohemistky pod patronátem českého velvyslanectví ve Varšavě. Čestným hostem byla vnučka Jaroslava Haška, Barbara Freslová. V květnu se na univerzitě představili členové spolku milovníků Švejka, kteří studenty seznámili s činností spolku a podělili se o své nadšení a zájem o Haška a jeho dílo.

Poměrně početná výprava krakovských studentů bohemistiky odcestovala v dubnu do Olomouce na konferenci *Slepé skvrny v literárních překladech z/do češtiny* uspořádané v rámci projektu Czech-In to Literary Culture. Termín konference, resp. jejích doprovodných akcí, kolidoval s termínem prezentační soutěže pořádané ÚJOP UK. Z toho důvodu se někteří zájemci soutěže nakonec nezúčastnili a do Prahy dorazila z Krakova pouze jediná soutěžící. Větší zájem studenti projeví o překladatelskou soutěž: lektorce se podařilo získat pro univerzitní kolo 14 zájemců. Student 5. ročníku získal za svůj překlad čestné uznání.

V letním semestru mohli studenti vyslechnout přednášku Jindřišky Svobodové s názvem *Řetězové e-maily jako prostředek ovlivňování čtenáře* a přednášku Jany Vrajové na téma *Vznik české národní identity v 19. století*. Přednášky organizačně zajišťovala kolegyně.

Univerzitní budova v ulici Romana Ingardena 3, ve které momentálně Instytut Filologii Słowiańskiej sídlí, je starší budova a má své problémy (netěsnící okna, topení). Lektorka však neměla žádné větší problémy s technickým vybavením místností, ve kterých učila: téměř všude jsou počítače s připojením k internetu a projektor. Na vlastní náklady si dokoupila pouze reproduktory a občas se hodila také externí CD mechanika. Je také třeba uznat, že existuje snaha o zlepšení technických podmínek, např. byl zaveden internet do místnosti, ve které ještě minulý rok nebyl, špatně fungující reproduktory byly vyměněny. V budově je také slavistická knihovna, což je velmi praktické. Kabinet sdílí všech deset bohemistů, ale většinou člověk potká denně jen dva až tři kolegy. V kabinetě je funkční tiskárna, nedaleko od kabinetu místnost s kopírkou, která, až na pár jednotlivých výpadků, také spolehlivě funguje. V kabinetě jsou i přehrávače CD, které lektori mohou používat.

Lektorka má k dispozici byt v univerzitním objektu Bursa Jagiellońska (ulice Śliska 14). Jedná se v podstatě o typ koleje, kde jsou ubytovaní studenti i zaměstnanci – bydlí zde většina lektorů slovanských jazyků. Byt je dvoupokojový, má separátní kuchyň a zrenovovanou koupelnu, a dokonce balkón. V bytě je základní nábytek, vybavení kuchyně spíše jako zbytky po předchozích obyvatelích. Prát je možné v suterénu ve společných pračkách, na praní existuje elektronický systém rezervací času a konkrétní pračky. Jelikož v tomto roce docházelo příliš

často k poruchám praček, rozhodla se lektorka koupit si pračku vlastní – přípojka v koupelně byla k dispozici. Připojení k internetu je v objektu bezplatné – stačí si přivést vlastní router.

Krakov 31. července 2024

Mgr. Lenka Vávrová